

Магістр 1 року навчання
фінансового факультету ХНЕУ

ЗАСТОСУВАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА МАШИНОБУДУВАННЯ

Анотація. Досліджено сутність SWOT-аналізу та визначено значення використання SWOT-аналізу для виявлення конкурентних можливостей підприємства. Оцінено фактори зовнішнього та внутрішнього середовища. Розглянуто позитивні та небезпечні фактори.

Аннотация. Исследована сущность SWOT-анализа и определено значение использования SWOT-анализа для выявления конкурентных возможностей предприятия. Оценены факторы внешней и внутренней среды. Рассмотрены положительные и опасные факторы.

Annotation. This paper investigates the nature of the SWOT-analysis and determines the value of the use of the SWOT-analysis in revealing competitive business opportunities. Positive factors and hazards are evaluated.

Ключові слова: SWOT-аналіз, можливості, загрози, конкурентоспроможність, ефективність діяльності підприємства.

В умовах нестабільного політико-економічного становища України однією з актуальних проблем є забезпечення стійкого фінансово-економічного розвитку підприємств. Оскільки від економічного стану підприємств залежить економічне становище країни.

Проведення SWOT-аналізу саме як методу структуризації запропонував К. Ендрюс. Багатьох вчених цікавить визначення факторів, які впливають на прибуток та фінансову стійкість підприємства: К. Маркс, А. Сміт, Бланк І. А. та ін.

Метою статті є дослідження змісту і значення використання SWOT-аналізу для виявлення конкурентних можливостей ДП "Завод ім. В. О. Малишева". Для досягнення цієї мети необхідно визначити: необхідність застосування розширеної SWOT-матриці для аналізу факторів середовища діяльності підприємства при формуванні стратегії та проведення SWOT-аналізу ДП "Завод ім. В. О. Малишева" для виявлення конкурентних переваг і прийняття оптимальних рішень щодо усунення існуючих загроз підприємства.

ДП "Завод ім. В. О. Малишева" є багатопрофільним машинобудівним підприємством, основними напрямками діяльності якого є виробництво: бронетанкової техніки; важких і середніх дизелів та газових поршневих двигунів; обладнання для паливно-енергетичного комплексу; автотракторної та сільськогосподарської техніки; товарів народного споживання. Підприємство представлено практично в усіх галузях машинобудування. На ДП "Завод ім. В. О. Малишева" проводяться заходи щодо вдосконалення продукції, що випускається підприємством, до світових стандартів. При цьому проводиться глибокий маркетинговий аналіз ринків збуту та конкурентів.

На даний час проти ДП "Завод ім. В. О. Малишева" відкрита справа про банкрутство, однак дане підприємство занадте важливе для України, тому необхідним є виявлення необхідних заходів для підвищення конкурентоспроможності підприємства. Аналіз зовнішнього середовища та внутрішнього потенціалу підприємства забезпечить виконання даного завдання. Цей аналіз проводиться шляхом побудування розширеної SWOT-матриці.

SWOT-аналіз є узагальненою основою для розуміння й управління навколишнім середовищем, в якому функціонує організація. Ця модель допомагає аналітику виділити основні проблеми, які постають перед організацією, в процесі детального аналізу чотирьох окремих елементів SWOT [1, с. 128].

Проведення SWOT-аналізу зумовлюється виконанням двох етапів: ідентифікація та аналіз зовнішніх можливостей і загроз, оцінювання чинників внутрішнього середовища.

Аналіз зовнішнього середовища дозволив з'ясувати, що на діяльність підприємства впливають фактори, які є зовнішніми можливостями для підприємства, та фактори, які негативно на нього впливають, вплив яких необхідно ліквідувати.

У таблиці наведено розширену SWOT-матрицю ДП "Завод ім. В. О. Малишева".

Отже, для підвищення ефективності діяльності підприємства його конкурентоспроможності необхідно збільшити кількість замовлень підприємства шляхом підтримки існуючої системи збуту продукції та її розширення, що забезпечить підприємство постійними замовленнями.

Таблиця

Розширена SWOT-матриця ДП "Завод ім. В. О. Малишева"

<p align="center">Зовнішнє середовище</p> <p>Внутрішнє середовище</p>	<p align="center">Можливості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Майбутні інвестиції. 2. Розширення асортименту продукції для задоволення потреб споживачів. 3. Автоматизація виробництва. 4. Державні замовлення. 5. Партнерство з постійними постачальниками сировини. 6. Вихід на нові ринки або сегменти ринку 	<p align="center">Загрози</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інфляція. 2. Недостатня кваліфікація працівників. 3. Нестабільна політико-економічна ситуація в країні. 4. Погіршення репутації підприємства. 5. Посилення конкурентного тиску. 6. Неприятлива політика уряду. 7. Недостатність зовнішнього фінансування. 8. Фінансова криза в країні. 9. Посилення державного регулювання витрат
	<p align="center">Сильні сторони</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Великий досвід роботи. 2. Відносно висока якість готової продукції. 3. Сформована організаційна культура. 4. Сформовано фірмовий стиль. 5. Висока кваліфікація 	<p align="center">Поле СiМ</p> <p>Рішення: підвищення державної підтримки, та залучення нових інвесторів; збільшення об'єму виробництва за допомогою автоматизації виробництва; налагодження зв'язків з постачальниками – отримання якісної сировини; оволодіння новими видами виробництва, технологій.</p>
<p align="center">Слабкі сторони</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатні оборотні активи. 2. Слабка позиція у конкурентній боротьбі. 3. Значний відсоток застарілого устаткування. 4. Велика заборгованість. 5. Недостатність кваліфікованого персоналу. 6. Заборгованість з виплати заробітної плати. 7. Недосконала система мотивації 	<p align="center">Поле СлМ</p> <p>Рішення: спрямування інвестицій на заміну застарілого обладнання; збільшення прибутку за рахунок отримання нових замовлень; покращення якості продукції за рахунок отримання якісної сировини; виплата боргових зобов'язань кредитів</p>	<p align="center">Поле СлЗ</p> <p>Рішення: інфляція має негативний вплив на рентабельність; некваліфікований персонал повільно реагує на зміни в економіці; оптимізація обсягів випуску продукції</p>

Також необхідним є оволодіння новими технологіями та новими видами виробництва, що можливо за наявності висококваліфікованого персоналу, якого у підприємства, на жаль, замало враховуючи періодичність виплати заробітної плати та незадовільних умов праці в цілому. Обсяг замовлень можливо розширити за допомогою мережі Інтернет, просуваючи таким чином торгівлю марку підприємства. Для цього необхідно розробити сайт підприємства, який буде мати вичерпну інформацію про продукцію заводу, оскільки той, що існує є недостатньо інформаційним. Ефективним у даному питанні є забезпечення підприємства замовленнями покупців з інших країн. На сучасному етапі позитивне значення в розвитку діяльності підприємства відіграє перехід виробничих потужностей оборонної промисловості на громадську, що дозволить збільшити обсяг продукції, що випускається.

Ураховуючи слабкі сторони підприємства можна запропонувати зменшити заборгованість підприємства перед комунальними структурами за рахунок участі в програмах, які фінансує Міністерство оборони України. Також необхідним є проведення реструктуризації (не знижуючи темп виробництва), що забезпечить підприємство необхідними коштами для погашення заборгованості підприємства.

Необхідно підвищувати конкурентоспроможність підприємства шляхом випуску нової продукції та оволодіння новими технологіями виробництва продукції для забезпечення чого знов постає питання недостатності кваліфікованих кадрів.

Позиція підприємства є несприятливою, однак враховуючи можливості розвитку підприємства, можна очікувати встановлення позитивного балансу підприємства і налагодження виробничих зв'язків. За допомогою SWOT-аналізу визначено сильні та слабкі сторони підприємств, його можливості та загрози, на основі яких розроблено стратегічні напрями його вдосконалення. Реалізація SWOT-аналізу на практиці дасть змогу перетворити слабкі сторони підприємства на сильні та усунути зовнішні загрози використовуючи його можливості. Подальші напрями дослідження варто спрямувати на розробку методів оцінки ефективності отриманих інструментів на основі SWOT-аналізу.

Наук. керівн. Журавльова І. В.

Література: 1. Фляйшер К. Стратегический и конкурентный анализ. Методы и средства конкурентного анализа в бизнесе / К. Фляйшер, Б. Бенсуссан ; пер. с англ. Д. П. Коньковой ; под общ. ред. И. М. Степанова, Ю. А. Ковальчук. – М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2005. – 541 с. 2. Макогон Ю. В. Стратегическое управление : курс лекций / Ю. В. Макогон, С. В. Громенкова. – Донецк : ДонНУ, 2003. – 206 с.

